Voorzitter, dank voor de wijze woorden van Augustinus in uw begroting. Anno 2023 zijn deze woorden nog actueel. Er komt wel een extra dimensie bij. Luister maar naar het refrein van de schrijvers voor Gerechtigdheid:
Breng ons in evenwicht.
Leer ons dansen met de aarde.
Pak ons bij de hand en breng ons in balans.

Voorzitter, het lijden groeit en de wanhoop wint terrein. 2023 is het jaar van de aardbevingen en oorlogen. Marokko, Afghanistan en Turkije. We leven mee met de slachtoffers in het Midden Oosten. Mensonterende beelden uit Israël en Gaza. Kom in actie tegen de klimaatverandering en bewaar de vrede. Doe recht en biedt hoop door vluchtelingen te huisvesten in Culemborg in 2024.

Breng ons in evenwicht op de woningmarkt. De jeugd heeft de toekomst. Maar nu geen woning. Tot 2030 is de woningnood groot. Daarna kunnen jongeren doorstromen naar een woning in de Stationsomgeving. Althans als we die wijk kunnen financieren. Wij willen daarom nu meer dan 60 flexwoningen realiseren op verschillende inbreidingslocaties.

Leer ons dansen met de aarde. We moeten energie besparen en slimmer energie opwekken. In 2017 heeft een werkgroep berekend wat Culemborg extra moet doen om in 2040 energieneutraal te zijn. We moeten met factor 8 versnellen en misschien nu wel meer! We moeten scherpe doelen stellen voor 2026. Om onze lokale ambitie alsnog waar te maken.

Pak ons bij de hand. Ga energie besparen met een ambitieus lokaal isolatieplan. Begin met slecht geïsoleerde wijken. En zorg ervoor dat inwoners maximaal 10% van hun inkomen kwijt zijn aan de energierekening.

Versnel het aandeel duurzame energie. Het elektriciteitsnet raakt overbelast. Zoek naar nieuwe mogelijkheden en start met een project van wijk batterijen. Schaf de salderingsregeling pas af als inwoners kunnen terugleveren aan wijk batterijen. Het leggen van zonnepanelen blijft zo economisch interessant. Juist nu is het van belang om inwoners maximaal te stimuleren om zoveel mogelijk zonnepanelen op daken te leggen. Dat is overigens een belangrijke boodschap voor het Rijk.

Investeer in collectieve wijkvoorzieningen. Er zijn momenteel drie lokale initiatieven in de onderzoeksfase om wijken te verduurzamen. Of het haalbaar is, moet nog uitwijzen. Zo bereiken we de versnelling van factor 8 niet. We moeten meer collectieve projecten opstarten. Leg die vast in concrete uitvoeringsprogramma's en spaar om energieneutraal te worden. Hiervoor dienen we - met de PvdA - de motie investeringsfonds energieneutraal Culemborg in.

Breng de mobiliteit in balans. Onze laatste spaarcenten van het GVVP besteedt u aan de gedeeltelijke aanleg van de fietsstraat. Wij zijn blij met het onderzoek naar verbetering van de verkeersveiligheid aan de Dr Hockesingel. U heeft alleen geen geld voor de uitvoering van deze werkzaamheden. Los het verkeersprobleem van de dr Hockesingel op door een herinrichting in combinatie met de bouw van nieuwe woningen. Ouderen en jongeren willen graag op deze markante plek wonen. Wij willen de gelden van het GVVP bestemmen voor de Dr Hockesingel. Wij zullen hiervoor met de VVD en het CDA met een amendement komen.

Voorzitter, ChristenUnie vraagt het college om **ons financieel in balans te brengen**. We weten al meer dan twee jaar dat het financieel perspectief slechter wordt. Het is onduidelijk hoe de gemeenten na 2026 bekostigd worden. En we krijgen te maken met grote

investeringen. Denk aan de scholen, zwembad en duurzaamheid. Wat het college nu doet is niet duurzaam en solide. Om de toekomst recht te doen, zouden we nu al extra moeten bezuinigen. We willen dat de gemeenteraad daar een actieve rol in speelt. Tenslotte ligt het budgetrecht bij de gemeenteraad.

Voorzitter, we wensen het college, raad en ambtelijke organisatie veel wijsheid en Gods zegen toe.